

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Συνεδρίαση 4^{ης} Ιανουαρίου 2022

Ωρα έναρξης: 11.21 π.μ.

Αρ. 11

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Καλημέρα σας!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κώστα.

Αγαπητές συναδέλφισσες και αγαπητοί συνάδελφοι,

Προτού αρχίσουμε, να ευχηθώ σε όλες και όλους καλή χρονιά, με ιδιαίτερες ευχές στην καθεμία και στον καθένα ξεχωριστά!

Η νέα χρονιά μάς βρήκε δυστυχώς με την πανδημία σε έξαρση και τις αντοχές όλων να δοκιμάζονται για ακόμη μία φορά. Η σκέψη μας είναι με όλους όσοι νοσούν και με τους οικείους τους που δοκιμάζονται σκληρά, αλλά και με τους επαγγελματίες της πρώτης γραμμής, οι οποίοι τις γιορτινές αυτές μέρες βρέθηκαν μακριά από τα σπίτια και τις οικογένειές τους, παλεύοντας να σώσουν ζωές, να δώσουν ελπίδα, θάρρος και δύναμη σε όσους έχουν ανάγκη. Τους αξίζει θαυμασμός και έπαινος για τον επαγγελματισμό και τις υπηρεσίες που προσέφεραν και προσφέρουν ακούραστα για δύο σχεδόν χρόνια. Τους ευχαριστούμε και εκφράζουμε τον σεβασμό και την ευγνωμοσύνη μας.

Εύχομαι και ελπίζω η νέα αυτή δοκιμασία να ξεπεραστεί το συντομότερο δυνατό, ώστε να επανέλθουμε όλοι σύντομα στην κανονικότητά μας και να πάρουμε πίσω τη ζωή μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Προχωρούμε τώρα με αναφορά στον θάνατο του δόκτορος Βάσου Καραγιώργη, του κορυφαίου αρχαιολόγου καθηγητή και ιδρυτή της Ερευνητικής Μονάδας Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος άφησε ανεξίτηλη τη σφραγίδα του στον χώρο της αρχαιολογίας. Ο Βάσος Καραγιώργης έφυγε από τη ζωή την 21^η Δεκεμβρίου 2021 πλήρης ημερών. Η εξόδιος ακολουθία τελέστηκε, δημοσία δαπάνη, στις 27 Δεκεμβρίου 2021.

Ο εκλιπών γεννήθηκε στο Τρίκωμο της επαρχίας Αμμοχώστου και σπούδασε, με υποτροφία της κυπριακής κυβέρνησης, κλασική και πρακτική αρχαιολογία στο Λονδίνο, όπου έλαβε διδακτορικό δίπλωμα. Το 1952 διορίστηκε Βοηθός Έφορος του Κυπριακού Μουσείου, ενώ από το 1963 μέχρι και τη συνταξιοδότησή του το 1989 διετέλεσε διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Επί διεύθυνσής του το τμήμα γνώρισε μεγάλη άνθιση και δημιουργικότητα και ο ίδιος ταύτισε το όνομά του με τη μεγάλη ανασκαφή της Σαλαμίνας, όπου επί 22 χρόνια ανέσκαπτε, για να φέρει στο φως ένα από τα μεγαλύτερα θέατρα της Ανατολικής Μεσογείου, στο οποίο έμελλε να ζωντανέψουν σημαντικά έργα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας και όχι μόνο. Η μεγάλη αυτή ανασκαφή κατέδειξε την ελληνικότητα της Σαλαμίνας, η οποία έκτοτε αποτελεί εθνικό σύμβολο. Εν συνεχεία, με τις ανασκαφές στη Σαλαμίνα, ήρθαν στο φως ακόμη πιο εντυπωσιακές αρχαιότητες, όπως η βασιλική νεκρόπολη και ομηρικοί τάφοι του 8^{ου} και 7^{ου} αιώνα π.Χ. ιδιαίτερης σημασίας για την αρχαιολογία. Το όνομα του σπουδαίου αυτού αρχαιολόγου συνδέθηκε επίσης με τις ανασκαφές στο αρχαίο Κίτιο και τους μεγαλοπρεπείς ναούς του, στην Πύλα και τους οικισμούς της Ύστερης Χαλκοκρατίας, στην Πεντάγυια, στον Κοκκινόκρεμμο και αλλού.

Ο άνθρωπος με τη βαθιά γνώση περί την αρχαιολογία συνέβαλε στην ίδρυση αρχαιολογικών μουσείων σε όλες τις επαρχίες, καθώς και στη διοργάνωση αρχαιολογικών συνεδρίων, στο πλαίσιο των οποίων δόθηκε η ευκαιρία σε διαπρεπείς ξένους αρχαιολόγους να διεξάγουν ανασκαφές στην Κύπρο προβάλλοντας τη χώρα στο εξωτερικό και θέτοντάς τη στο επίκεντρο διεθνών ακαδημαϊκών συζητήσεων.

Ο Βάσος Καραγιώργης διετέλεσε επίσης Διευθυντής του Ιδρύματος «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης», συνεργαζόμενος καθηγητής στο Ινστιτούτο Κύπρου, καθώς και μέλος της τετραμελούς Ιδρυτικής Επιτροπής της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών, όντας από το 2019 ένα από τα τέσσερα μεταβατικά τακτικά μέλη της Ακαδημίας.

Υπήρξε πολυγραφότατος, αφού εξέδωσε δεκάδες βιβλία και εκατοντάδες άρθρα για την κυπριακή αρχαιολογία, λαμβάνοντας πληθώρα διακρίσεων για το ακαδημαϊκό αυτό έργο. Τον Μάιο του 2008 ο πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κάρολος Παπούλιας τού απένειμε τον τίτλο του Ταξίαρχου του Τάγματος της Τιμής για την προσφορά του στην αρχαιολογία.

Άνθρωπος με άριστη επιστημονική κατάρτιση, πνευματική καλλιέργεια, βαθιά γνώση των αρχαίων πηγών, μα και άνθρωπος χαρισματικός, ευρηματικός, με όραμα και μεγάλες ηγετικές ικανότητες, κληροδοτεί στην κυπριακή, αλλά και στην παγκόσμια ακαδημαϊκή κοινότητα τεράστιο έργο, κτήμα ες αεί. Ταυτόχρονα, αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό στην ακαδημαϊκή κοινότητα στην Κύπρο και διεθνώς.

Εκφράζοντας τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας προς την οικογένειά του και τους οικείους του και διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Το μοναδικό θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2021». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σάβια Ορφανίδου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ηλίας Μυριάνθους

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιανουαρίου 2022, επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 3 Δεκεμβρίου 2021 και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρία της επιτροπής

παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Υπενθυμίζεται ότι ο αναπεμφθείς νόμος κατατέθηκε στη Βουλή υπό τη μορφή πρότασης νόμου από τους κ. Στέφανο Στεφάνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Νικόλα Παπαδόπουλο και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και Χαράλαμπο Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και προβλέπει για την επιβολή μειωμένου συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ύψους 9% στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της απότομης αύξησης των τιμών και ειδικότερα απασκοπεί στη στήριξη των καταναλωτών, των νοικοκυριών και των επαγγελματιών, προκειμένου να ανταποκριθούν στο αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο προστίθεται στις ήδη βεβαρυσμένες και οικονομικά δυσχερείς συνθήκες που αντιμετωπίζουν λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς την Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 2021, παρατίθενται αυτούσιοι πιο κάτω:

«Α) Παραβίαση του δικαίου της ΕΕ και παράλληλα της αρχής της διάκρισης των εξουσιών

1. Με βάση το άρθρο 169(3) του συντάγματος, συνθήκες, συμβάσεις και συμφωνίες που συνομολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, έχουν από την ημέρα δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αυξημένη ισχύ έναντι οποιουδήποτε ημεδαπού νόμου, υπό τον όρο ότι αυτές οι συνθήκες, οι συμβάσεις και οι συμφωνίες εφαρμόζονται αντίστοιχα και από το αντισυμβαλλόμενο μέρος. Επιπρόσθετα, δυνάμει του άρθρου 179(2) του συντάγματος, η Βουλή των Αντιπροσώπων υποχρεούται να μην ψηφίζει νόμο ή απόφαση που είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο ασύμφωνος ή αντίθετος με τις συνταγματικές πρόνοιες ή με οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλεται στη Δημοκρατία, ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της ως κράτους μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).
2. Ο αναπεμπόμενος νόμος, ο οποίος ψηφίστηκε από την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 3 Δεκεμβρίου 2021 και ο οποίος τροποποιεί τους περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμους του 2000 έως (Αρ. 5) του 2021, Ν.95(Ι)/2000 [στο εξής «Ν.95(Ι)/2000»], καταστρατηγεί συγκεκριμένες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου οι οποίες θα αναλυθούν πιο κάτω και, ως εκ τούτου, συγκρούεται με το άρθρο 179(2) του συντάγματος. Πέραν της διαπίστωσης της παραβίασης του ενωσιακού δικαίου, ο αναπεμπόμενος Νόμος παραβιάζει την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, αφού οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας οι οποίες ασκούν εκτελεστική εξουσία με βάση το ενωσιακό δίκαιο είναι τέτοιας μορφής που δεν είναι δυνατόν να αναληφθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και να μπορεί να αξιολογήσει την επίπτωση που θα έχει η εν λόγω τροποποίηση στις ευρύτερες υποχρεώσεις που έχει η Δημοκρατία με βάση το ενωσιακό δίκαιο. 3. Η Κυπριακή Δημοκρατία υπόκειται σε δεσμεύσεις που επηρεάζουν την άσκηση της εθνικής οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής, βάσει των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τη συμμετοχή της στην ΕΕ και ειδικότερα από τη συμμετοχή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Στα πλαίσια της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ για τον συντονισμό, τον έλεγχο και την ορθή στόχευση των προσπαθειών που αναλαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο, η ΕΕ υιοθέτησε μια σειρά μεταρρυθμίσεων, οι οποίες αναδεικνύουν τη σταθερότητα που πρέπει να διέπει το δημοσιονομικό σχεδιασμό. Στα τέλη του 2011 τέθηκε σε ισχύ η μεταρρύθμιση (μέρος του αποκαλούμενου Εξάπτυχου ή «Six Pack») του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με την αποφυγή, κατά το δυνατόν, μη βιώσιμων δημόσιων οικονομικών. Ακόμα μία μεταρρύθμιση σε αυτό τον τομέα πολιτικής αποτελεί η διακυβερνητική Συνθήκη για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΣΣΣΔ), συμπεριλαμβανομένου του «Δημοσιονομικού Συμφώνου», η οποία τέθηκε σε ισχύ στις αρχές του 2013. Επιπλέον, τον Μάιο του 2013, τέθηκε σε ισχύ κανονισμός σχετικά με την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων (μέρος του Δίπτυχου ή «Two Pack»).
3. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο είναι η σημαντικότερη διαδικασία συντονισμού και ελέγχου των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών της ΕΕ. Η εν λόγω διαδικασία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2010 και τέθηκε επίσημα σε ισχύ το πρώτο εξάμηνο του 2011. Νομικά στηρίζεται στα άρθρα 121, 126, 136 και 148 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ και στη δέσμη των έξι μέτρων. Στηρίζεται κυρίως σε μη δεσμευτικές συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες αποκτούν όμως δεσμευτικό χαρακτήρα, όταν ένα κράτος μέλος τίθεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος ή υπερβολικών ανισορροπιών και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της, επιβάλλονται κυρώσεις. Στα πλαίσια αυτά η Κυπριακή Δημοκρατία καλείται να υποβάλει κάθε χρόνο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Πρόγραμμα

Σταθερότητας και Ανάπτυξης, βάσει των προνοιών του ΣΣΑ. Στη βάση αυτού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συστάσεις για λήψη μέτρων από την Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσης, γίνεται έλεγχος για τυχόν ύπαρξη μακροοικονομικών ανισορροπιών. Μέσω της διαδικασίας αυτής συντονίζονται οι δημοσιονομικές, μακροοικονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές των κρατών μελών, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε αρχικό στάδιο της διαδικασίας κατάρτισης των εθνικών προϋπολογισμών και λήψης αποφάσεων για διάφορα θέματα οικονομικής πολιτικής. **Αυτό συνεπάγεται ότι η εκτελεστική εξουσία κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης της εθνικής δημοσιονομικής πολιτικής συνυπολογίζει τυχόν συστάσεις και νέα δεδομένα που προκύπτουν υπό την ιδιότητα της Δημοκρατίας ως κράτους μέλους της ΕΕ.**

4. Περαιτέρω και σύμφωνα με τον Κανονισμό 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η δεύτερη αξιολόγηση πραγματοποιείται το φθινόπωρο έκαστου έτους στη βάση των Σχεδίων Δημοσιονομικών Προγραμμάτων (Draft Budgetary Plan) που υποβάλλουν τα κράτη μέλη μέχρι τις 15 Οκτωβρίου έκαστου έτους. Η αξιολόγηση βασίζεται σε τυχόν αναθεωρημένα δεδομένα τα οποία προκύπτουν από το προσχέδιο του προϋπολογισμού της κυβέρνησης για το ερχόμενο έτος. Σε περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι το υπό εξέταση κράτος μέλος καταστρατηγεί σε σημαντικό βαθμό τις υποχρεώσεις του που πηγάζουν από το ΣΣΑ, δύναται να προβεί σε δημόσια, αιτιολογημένη Σύσταση για ετοιμασία επικαιροποιημένου Σχεδίου Δημοσιονομικού Προγράμματος, γεγονός που εξυπακούει και τη διαφοροποίηση της δημοσιονομικής πολιτικής μέσω του ετήσιου προϋπολογισμού του κράτους.
5. Η νομική υποχρέωση κάθε κράτους μέλους για επίτευξη τουλάχιστον ισοσκελισμένου προϋπολογισμού σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα απορρέει από το Δημοσιονομικό Σύμφωνο. Το Δημοσιονομικό Σύμφωνο είναι το σκέλος της διακυβερνητικής Συνθήκης για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ) που αφορά τις δημοσιονομικές και τις χρηματοοικονομικές πολιτικές. Η ΣΣΣΔ υπογράφηκε στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 2 Μαρτίου 2012 και τέθηκε σε ισχύ το 2013. Η κύρια καινοτομία του Δημοσιονομικού Συμφώνου είναι ότι προβλέπει την υποχρέωση νομικής κατοχύρωσης σε συνταγματικό, κατά προτίμηση, ή ισότιμο αυτού επίπεδο, του λεγόμενου «χρυσού κανόνα» ή «κανόνα ισοσκελισμένων προϋπολογισμών» ή αλλιώς «χρεόφρενου». **Πρόκειται για τη νομική υποχρέωση της κυβέρνησης να διαμορφώνει και να εκτελεί ισοσκελισμένους, αν όχι πλεονασματικούς, προϋπολογισμούς, προκειμένου να αποφευχθεί η παραγωγή ελλειμμάτων και συνακόλουθα δημιουργία νέου χρέους.** Η ενσωμάτωση του κανόνα αυτού στο κυπριακό δίκαιο συντελέστηκε μέσω της εκ της Δημοκρατίας συνομολόγησης του Δημοσιονομικού Συμφώνου και με τη θέσπιση του Νόμου περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου [Ν.20(Ι)2014], ο οποίος μεταφέρει τις υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίες πηγάζουν από την Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (στο εξής «Οδηγία 2011/85/ΕΕ»). Όταν ο «χρυσός κανόνας» δεν εφαρμόζεται, παρέχεται το δικαίωμα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε περίπτωση που μία χώρα τίθεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, ενεργοποιείται αυτόματα ο διορθωτικός μηχανισμός, καθώς και η επιβολή κυρώσεων εναντίον της. Η εκ του αναπεμπόμενου νόμου συνεπαγόμενη παράβαση του χρυσού κανόνα συνεπάγεται και παράβαση του Δημοσιονομικού Συμφώνου και συνεπώς και του άρθρου 169(3) του συντάγματος, το οποίο αποδίδει στο συνομολογηθέν Δημοσιονομικό Σύμφωνο αυξημένη ισχύ έναντι του αναπεμπόμενου νόμου.
6. Η Οδηγία 2011/85/ΕΕ καθορίζει τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών, ώστε να διασφαλίζεται η σταθερότητα στη Ζώνη του Ευρώ μέσα από τη διατήρηση ενός βιώσιμου οικονομικού πλαισίου σε εθνικό επίπεδο. Βασικό αντικείμενο της εν λόγω Οδηγίας 2011/85/ΕΕ είναι η διαμόρφωση από τα κράτη μέλη ρεαλιστικών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων.
7. Σύμφωνα με την Οδηγία 2011/85/ΕΕ: «Προκειμένου να ενσωματωθεί η πολυετής δημοσιονομική προοπτική του πλαισίου δημοσιονομικής εποπτείας της Ένωσης, η κατάρτιση του ετήσιου νόμου περί προϋπολογισμού θα πρέπει να βασίζεται σε πολυετή δημοσιονομικό σχεδιασμό, που να απορρέει από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο» και «Αυτό το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, **προβλέψεις για κάθε σημαντικό στοιχείο δαπανών και εσόδων για το δημοσιονομικό έτος και πέραν αυτού σε βάση αμετάβλητης πολιτικής.** Κάθε κράτος μέλος πρέπει να είναι σε θέση να ορίζει καταλλήλως τις αμετάβλητες πολιτικές και ο ορισμός πρέπει να δημοσιοποιείται μαζί με τις συναφείς παραδοχές, μεθοδολογίες και σχετικές παραμέτρους».
8. Περαιτέρω, το άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ προβλέπει ότι, «τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο δημοσιονομικός σχεδιασμός να βασίζεται σε ρεαλιστικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, χρησιμοποιώντας τις πλέον επίκαιρες πληροφορίες...».
9. Το άρθρο 9(1) της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ αναδεικνύει την έννοια του πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού και την υποχρέωση για διαμόρφωση ενός «...αξιόπιστου, αποτελεσματικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου, το οποίο προβλέπει την υιοθέτηση δημοσιονομικού σχεδιασμού με χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον τριών ετών...».

10. Το άρθρο 9(2)(β) της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ αναφέρει ότι, «τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια περιλαμβάνουν διαδικασίες προκειμένου να καθορίζονται «προβλέψεις για κάθε σημαντικό στοιχείο δαπανών και εσόδων της γενικής κυβέρνησης...».
11. Το άρθρο 10 της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ προνοεί ότι ο ετήσιος περί προϋπολογισμού νόμος συνάδει με τις διατάξεις που απορρέουν από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο. Ειδικότερα, οι προβλέψεις εσόδων και δαπανών και οι προτεραιότητες που καθορίζονται στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 9(2), αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού.
12. Όπως προκύπτει από τις προαναφερθείσες αναφορές στο ενωσιακό δίκαιο:
 - είναι σαφής η έμφαση που δίδεται στην υποχρέωση των κρατών μελών για ρεαλιστικό δημοσιονομικό σχεδιασμό στη βάση συγκεκριμένων δεδομένων,
 - διαφαίνεται επίσης από τα προαναφερθέντα άρθρα της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ ότι τα έσοδα του κράτους και οι προβλέψεις σχετικά με αυτά αποτελούν βασική παράμετρο της διαδικασίας που απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο για δημοσιονομικό σχεδιασμό, ο οποίος υπόκειται σε καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
 - αναδεικνύεται επίσης η έννοια του πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού, ο οποίος απορρέει από το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο.
13. Η συνδυασμένη προσέγγιση των πιο πάνω δεδομένων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα αποτελούν βασική μεταβλητή στη διαδικασία αυτή, η οποία δεν μπορεί να μεταβάλλεται συνεχώς και απρόβλεπτα, χωρίς να επηρεάσει τις πιο πάνω υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας για ετήσιο, αλλά και μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχεδιασμό. Ως εκ τούτου, η δυνατότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων για μείωση των προϋπολογιζόμενων εσόδων ανά πάσα στιγμή μέσα από την υποβολή προτάσεων νόμου, όπως ισχύει στην προκειμένη περίπτωση, θα οδηγήσει σε εκτροχιασμό/απόκλιση από τον δημοσιονομικό σχεδιασμό, ο οποίος θα έχει αντίκτυπο τόσο στη δημοσιονομική θέση της Δημοκρατίας όσο και στην υλοποίηση των σχετικών της υποχρεώσεων, όπως προσδιορίζονται από το ενωσιακό δίκαιο.
14. Ο Ν.20(Ι)/2014 προβλέπει στο άρθρο 5 αυτού ότι **«Η κυβέρνηση διασφαλίζει** ότι η διαμόρφωση, η εκτέλεση και η παρουσίαση της δημοσιονομικής πολιτικής, περιλαμβανομένου και του προϋπολογισμού, της πολιτικής των μισθών και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων συνάδει με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις νομοθεσίες και τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, όπου εφαρμόζεται, ή/και άλλων διεθνών συμφωνιών.». Περαιτέρω, το άρθρο 10(α) του Ν.20(Ι)/2014 προβλέπει ότι **«το Υπουργικό Συμβούλιο διαμορφώνει** τη δημοσιονομική πολιτική, συμπεριλαμβανομένου και του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, σύμφωνα με το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο.». Εκ τούτου συνάγεται ότι η αρμοδιότητα για τη διαμόρφωση και υλοποίηση των θεμάτων δημοσιονομικής πολιτικής, στην οποία σύμφωνα με το άρθρο 4(1)(β) βασίζεται μεταξύ άλλων και στον έλεγχο των εσόδων και δαπανών, ανήκει αποκλειστικά στην εκτελεστική εξουσία, η οποία έχει την αρμοδιότητα και ικανότητα να συνυπολογίσει όλα τα δημοσιονομικά δεδομένα/υποχρεώσεις και τα μακροοικονομικά μεγέθη, ώστε η καθορισθείσα και εφαρμοσθείσα πολιτική να συνάδει με τις πρόνοιες του Μέρους IV του Ν.20(Ι)/2014 που αφορά τους Δημοσιονομικούς Κανόνες και Πολιτική.
15. Οι αρμοδιότητες που αποδίδονται στον Υπουργό Οικονομικών, δυνάμει του άρθρου 167 του συντάγματος και του άρθρου 11 του Ν.20(Ι)/2014, δεικνύουν τις πολλές παραμέτρους που πρέπει να συνυπολογιστούν από την εκτελεστική εξουσία τόσο για τη διαμόρφωση βιώσιμης δημοσιονομικής πολιτικής όσο και για την αξιολόγηση των δημοσιονομικών κινδύνων. Τα έσοδα που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό έκαστου έτους αποτελούν μια βασική συνιστώσα στη διαδικασία που προβλέπεται στον Ν.20(Ι)/2014, η οποία δεν πρέπει να μεταβάλλεται κατά το δοκούν μέσα από την υποβολή προτάσεων νόμου για τις οποίες δε θα μπορούσε να υπάρξει καμία πρόβλεψη από την εκτελεστική εξουσία, χωρίς να συνυπολογίζονται οι οικονομικές και άλλες επιπτώσεις.
16. Τόσο η διαδικασία αξιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως αποτυπώνεται πιο πάνω, όσο και οι Οδηγίες που εκδίδονται για τη διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου απαιτήσεων αναφορικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διαμορφώνουν τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών αποτυπώνουν την πρόθεση για διασφάλιση, στο βαθμό του δυνατού, της σταθερότητας στη Ζώνη του Ευρώ σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο από αστάθμητους παράγοντες οικονομικό περιβάλλον. Ως αστάθμητος παράγοντας στην προσπάθεια για δημοσιονομικό σχεδιασμό θεωρείται και η δυνατότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων για μείωση των εσόδων. Οι συνταγματικές και άλλες νομοθετικές πρόνοιες διαμορφώθηκαν, ώστε να διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία της Δημοκρατίας. **Μείωση των εσόδων μειώνει τη δυνατότητα του κράτους να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, γεγονός που θα οδηγήσει σε στενότερη εποπτεία από την ΕΕ και λήψη δημοσιονομικών μέτρων τα οποία θα έχουν αντίκτυπο στη δημοσιονομική πολιτική της Δημοκρατίας επηρεάζοντας την εύρυθμη λειτουργία της.**
17. Η πιο πάνω ανάλυση καταδεικνύει ότι ο αναπεμπόμενος νόμος με την επέμβαση που επιφέρει στα

έσοδα του κράτους κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους επί της ουσίας καταστρατηγεί ή/και αναιρεί οποιαδήποτε διαδικασία ακολουθείται από την εκτελεστική εξουσία για συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Ν.20(Ι)/2014 και την ετοιμασία του κρατικού προϋπολογισμού στη βάση συγκεκριμένων προβλέψεων αναφορικά με τα έσοδα και τα έξοδα. **Ως εκ τούτου, επηρεάζει τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους. Η οποιαδήποτε ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του κρατικού προϋπολογισμού επηρεάζει τις υποχρεώσεις της εκτελεστικής εξουσίας, όπως απορρέουν από τον Ν.20(Ι)/2014 καθώς και τις διεθνώς ειλημμένες υποχρεώσεις της. Τέτοια επέμβαση επεμβαίνει σε αρμοδιότητες που το δίκαιο της ΕΕ και ο Ν.20(Ι)/2014 εναπόθεσαν στο κράτος μέσω αρμόδιας αρχής που είναι σε θέση να προβεί στην στάθμιση όλων των παραγόντων που έχουν αναλυθεί πιο πάνω.** Αυτή η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού δεν μπορεί να ασκήσει εκτελεστικής μορφής αρμοδιότητες όπως απαιτεί ο Ν.20(Ι)/2014. Κατ' αυτό τον τρόπο υπάρχει παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών, η οποία είναι όχι μόνο διάχυτη στο συνταγματικό στερέωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά έχει πλειστάκις αναγνωρισθεί και επιβεβαιωθεί ως η αναγκαία υποστήλωση της πολιτειακής λειτουργίας [**Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 1) (2009) 3 Α.Α.Δ. 23 και Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων, Αναφορά Αρ. 3/2014, ημερ. 31.10.2014**]. Η αρχή της διάκρισης των εξουσιών απαγορεύει και αποκλείει την άσκηση ή την ανάληψη εξουσίας εκτός της σφαίρας της αντίστοιχης αρμοδιότητας εκάστης εκ των τριών πολιτειακών εξουσιών [**Πρόεδρος της Δημοκρατίας v. Βουλή των Αντιπροσώπων (Αρ. 3) (1994) 3 Α.Α.Δ. 93**]. Το πεδίο λειτουργίας των τριών πολιτειακών εξουσιών διαχωρίζεται αυστηρά και αποκλείεται η ανάληψη ή η άσκηση οποιοσδήποτε αρμοδιότητας από οποιαδήποτε από τις τρεις εξουσίες που δεν αποδίδεται σ' αυτήν από το σύνταγμα ή δεν εμπίπτει στο πεδίο της λειτουργίας της λόγω των εγγενών χαρακτηριστικών της. Το κριτήριο για την ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών, όπου αυτές δεν κατανέμονται ρητά από το σύνταγμα, είναι ουσιαστικό και συναρτάται με τα εγγενή χαρακτηριστικά και την εσώτερη φύση τους [**Diagoras Development Ltd v. National Bank of Greece S.A. (1985) 1 CLR 581**]. Ο αναπεμπόμενος νόμος καταστρατηγεί την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, την οποία ο νομοθέτης οφείλει να σέβεται, όταν νομοθετεί, και συνεπώς να μην υπερβαίνει το πεδίο της αρμοδιότητάς του, όπως αυτό χορηγείται από το άρθρο 61 του συντάγματος. Η διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής και η ευθύνη για την υλοποίησή της με βάση τις αυξημένες στην παρούσα φάση απαιτήσεις που απορρέουν από το ευρωπαϊκό και το εθνικό δίκαιο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει και συνολική εικόνα επί όλων των παραμέτρων που απαιτούνται για αυτή τη σύνθετη διαδικασία. Η Βουλή των Αντιπροσώπων μέσα από την ψήφιση τέτοιων νόμων όπως ο αναπεμπόμενος, οι οποίοι επηρεάζουν τον σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής, παρεμβαίνει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας.

18. Πέρα από τις βασικές αρχές και διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία της ΕΕ στο σύνολό της, οι οποίες καταστρατηγούνται από τον αναπεμπόμενο νόμο, προκύπτει παραβίαση του ενωσιακού δικαίου αναφορικά με την ψήφιση αυτής καθαυτής της οριζόντιας, χωρίς στόχευση και εις το διηνεκές μείωσης του συντελεστή ΦΠΑ για την «παροχή ηλεκτρικού ρεύματος» όπως την αναφέρει η σχετική τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος του Ν.95(Ι)/2000. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 102 της κοινοτικής Οδηγίας για τον ΦΠΑ (Οδηγία 2006/112/ΕΚ), για την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται προηγούμενη διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ της ΕΕ. Η διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ, που γίνεται μόνο κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής ΦΠΑ στην οποία λαμβάνει μέρος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκπρόσωποι των κρατών μελών, έχει ολοκληρωθεί στις 22 Νοεμβρίου 2021 και η εν λόγω Επιτροπή έχει αποδεχτεί τις προτάσεις του Υπουργείου Οικονομικών για την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- 5% για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στην Οικιακή Διατίμηση με κώδικα 08 της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για ευάλωτους καταναλωτές για περίοδο 6 μηνών,
 - 9% στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτει στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Μονής Εγγραφής με κώδικα 01 και στη Διατίμηση Οικιακής Χρήσης Διπλής Εγγραφής 02.
19. Προς τον σκοπό αυτό το Υπουργικό Συμβούλιο άσκησε την αρμοδιότητα που του παρέχεται από το άρθρο 18Α(2) του Ν.95(Ι)/2000 το οποίο προβλέπει τα εξής: «Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να τροποποιεί το Δωδέκατο Παράρτημα προσθέτοντας ή διαγράφοντας από αυτό οποιαδήποτε περιγραφή ή τροποποιώντας οποιαδήποτε περιγραφή που εκάστοτε προσδιορίζεται σε αυτό.» και εξέδωσε το περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποίηση του Πέμπτου και Δωδέκατου Παραρτήματος) Διάταγμα του 2021, ΚΔΠ 525/2021. Αντίγραφο του εν λόγω Διατάγματος επισυνάπτεται ως **Συνημμένο** στην παρούσα αναπομπή.
20. Η πιο πάνω ρύθμιση συνάδει με την εργαλειοθήκη της ΕΕ για αντιμετώπιση των αυξήσεων στις τιμές ενέργειας, στοχευμένα και με συγκεκριμένη χρονική διάρκεια (δείτε Δελτίο Τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου, 2021). Ως εκ τούτου, η επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 9% στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, διαμέσου του αναπεμπόμενου νόμου η οποία έχει καθολική

- εφαρμογή χωρίς χρονικό περιορισμό αντίκειται στο άρθρο 102 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ, εφόσον δεν έχει προηγηθεί η επιτακτικά θεσμοθετημένη διαδικασία διαβούλευσης με την Επιτροπή ΦΠΑ.
21. Περαιτέρω, η εν λόγω τροποποίηση που επιφέρει ο αναπεμπόμενος νόμος στον Ν.95(Ι)/2000 δεν επιτυγχάνει τροποποίηση κατά τρόπο που να συνάδει με το δίκαιο της ΕΕ που αφορά την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 102 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ προβλέπει ότι «Τα κράτη μέλη, έπειτα από διαβούλευση με την Επιτροπή ΦΠΑ, μπορούν να εφαρμόζουν μειωμένο συντελεστή στην **προμήθεια** φυσικού αερίου, **ηλεκτρικής ενέργειας** ή αστική θέρμανσης.». Ο ορισμός του όρου «προμήθεια» προκύπτει από την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ, ο οποίος προβλέπει ότι προμήθεια είναι «η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες.». Ο αναπεμπόμενος νόμος δεν αναφέρεται σε *προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας αλλά σε παροχή ηλεκτρικού ρεύματος*, κάτι το οποίο δεν συνάδει με τη επιβαλλόμενη ορολογία που πηγάζει από το δίκαιο της ΕΕ, με αποτέλεσμα να προκύπτει και ως προς το ζήτημα αυτό παραβίαση του δικαίου της ΕΕ, αφού ο μειωμένος συντελεστής θα εφαρμόζεται σε περίπτωση διαφορετική από αυτή που ο νομοθέτης του δικαίου της ΕΕ είχε πρόθεση να επιτρέψει να εφαρμοστεί.
22. Ανεξαρτήτως του πιο πάνω, η εν λόγω τροποποίηση παραβιάζει την αρχή της διάκρισης των εξουσιών και με ακόμη έναν κατάφωρο τρόπο. Υφαρπάζει την νομοθετικά κατοχυρωμένη αρμοδιότητα του Υπουργικού Συμβουλίου με βάση το άρθρο 18Α του Ν.95(Ι)/2000 να ρυθμίζει με Διατάγματα τις περιπτώσεις για τις οποίες θα επιβάλλεται ο μειωμένος συντελεστής, μέσα στα πλαίσια που επιτρέπεται το Τμήμα 2 του Κεφαλαίου 2 του Τίτλου VIII της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ. Η επιχειρούμενη τροποποίηση του Δωδέκατου Παραρτήματος με τον αναπεμπόμενο νόμο δεν μπορεί να παραγκωνίσει τη βασική νομοθετική πρόνοια του άρθρου 18Α, η οποία προβλέπει ότι **μόνο με Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου μπορούν να προβλεφθούν οι περιπτώσεις που μπορούν να εισαχθούν στο Δωδέκατο Παράρτημα του Ν.95(Ι)/2000**. Αυτή η νομοθετικά λανθασμένη παρέμβαση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελεί παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών.
23. Επιπρόσθετα και για σκοπούς ολιστικής παρουσίασης του δεσμευτικού πλαισίου που απορρέει από το ενωσιακό δίκαιο, επισημαίνεται ότι η Δημοκρατία τέθηκε αυτόματα κάτω από τη λεγόμενη «μεταπρογραμματική εποπτεία» («Post Programme Surveillance»), μέχρι να αποπληρωθεί τουλάχιστον το 75% του δανείου που έλαβε από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Η εποπτεία διεξάγεται σε εξαμηνιαία βάση και αξιολογεί τη δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική πολιτική της χώρας, τυχόν ανάκληση μέτρων που έχουν εισαχθεί στα πλαίσια του προγράμματος και τη δυνατότητα για αποπληρωμή της χρηματοδότησης. **Είναι εύληπτο το γεγονός ότι τυχόν δραστική μείωση των εσόδων της Δημοκρατίας θα οδηγήσει σε δυσκολία ή και αδυναμία αποπληρωμής της χρηματοδότησης.**
- Β) Οικονομικοί και δημοσιονομικοί λόγοι**
24. Η ψήφιση του υπό αναφορά νόμου θα επιφέρει μεγάλο αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά και **θα εκτροχιάσει τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις και στόχους του κράτους**, καθότι πρόκειται για ένα μέτρο με οριζόντια εφαρμογή για το οποίο δεν έχει καθοριστεί χρονικό πλαίσιο εφαρμογής. Συγκεκριμένα, η απώλεια αναμένεται να ανέλθει στα **€75 εκ. περίπου για περίοδο ενός έτους**, με βάση τις εισπράξεις της ΑΗΚ σε ΦΠΑ. **Τα δημόσια οικονομικά επιβαρύνονται δυσανάλογα με την ψήφιση -διά του αναπεμπόμενου νόμου- μη στοχευμένων μέτρων, τα οποία δε συνυπολογίζουν την οικονομική δυνατότητα των καταναλωτών και έχουν οριζόντια εφαρμογή.**
25. **Ο καθορισμός των εσόδων αποτελεί βασικό μέρος της διαδικασίας του δημοσιονομικού σχεδιασμού**, ο οποίος, σύμφωνα με το άρθρο 167 του συντάγματος καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Όπως προκύπτει και από την ερμηνεία της λέξης σύμφωνα με το «Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας» του Γ. Μπαμπινιώτη, «προϋπολογισμός» είναι «ο εκ των προτέρων υπολογισμός των εσόδων και των εξόδων για ορισμένη χρονική περίοδο». **Ως εκ τούτου, τα έσοδα πρέπει να θεωρούνται παράμετρος της δημοσιονομικής πολιτικής, η οποία καλείται να πληροί τις γενικές μεν, δεσμευτικές δε υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο.** Αντιστοίχως, ο καθορισμός του συντελεστή ΦΠΑ εμπίπτει στην αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία αποφασίζει, ως αποτέλεσμα δέουσας και εμπεριστατωμένης μελέτης, συνυπολογίζοντας πάντοτε και τον δημοσιονομικό αντίκτυπο.
26. Σημειώνεται ότι του καταρτισμού του προϋπολογισμού προηγείται, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Ν.20(1)/2014, ο καθορισμός στα πλαίσια του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής ανώτατων οροφών δαπανών. Οι οροφές αυτές καθορίζονται αφού ληφθούν υπόψη σημαντικοί οικονομικοί παράμετροι, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εσόδων. Της κατάθεσης του προϋπολογισμού στη Βουλή των Αντιπροσώπων ακολουθεί η υποβολή στην ΕΕ του Σχεδίου Δημοσιονομικού Προγράμματος (Draft Budgetary Plan) [σχετική αναφορά στην παρ. 2(III)].
27. Τα προϋπολογιζόμενα στον περί Προϋπολογισμού Νόμο έσοδα δεν ψηφίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Συνακόλουθα, η όποια ανατροπή της οικονομικής ισορροπίας του προϋπολογισμού,

του οποίου τα έσοδα δεν ψηφίζονται, επηρεάζει το αναπτυξιακό και κοινωνικό πρόγραμμα της κυβέρνησης και τις ήδη ειλημμένες διεθνείς υποχρεώσεις της και δεσμεύσεις της έναντι της ΕΕ, όπως αυτές παρουσιάζονται στις πιο πάνω παραγράφους. **Επί της ουσίας, ο αναπεμπόμενος νόμος παρεμβαίνει και τροποποιεί τη δημοσιονομική πολιτική, η οποία υπόκειται στις δεσμεύσεις του ενωσιακού δικαίου και αντίκειται στις σχετικές διατάξεις του συντάγματος, ήτοι του άρθρου 167.**

28. Ως εκ τούτου, ο αναπεμπόμενος νόμος καταστρατηγεί την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, την οποία ο νομοθέτης οφείλει να σέβεται, όταν νομοθετεί, και συνεπώς να μην υπερβαίνει το πεδίο της αρμοδιότητάς του, όπως αυτό χορηγείται από το άρθρο 61 του συντάγματος. Η διαμόρφωση δημοσιονομικής πολιτικής και η ευθύνη για την υλοποίησή της με βάση τις αυξημένες στην παρούσα φάση απαιτήσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο εμπίπτει στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία έχει και συνολική εικόνα επί όλων των παραμέτρων που απαιτούνται για αυτή τη σύνθετη διαδικασία. **Η Βουλή των Αντιπροσώπων, μέσα από την ψήφιση νόμων που επηρεάζουν ουσιαστικά τον σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής, παρεμβαίνει στην προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας να εκπληρώσει τις δημοσιονομικές της υποχρεώσεις, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Συγκεκριμένα, με την ψήφιση του αναπεμπόμενου νόμου μειώνονται τα έσοδα του κράτους κατά €75 εκ. ή ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά μισή ποσοστιαία μονάδα, επηρεάζοντας τον δημοσιονομικό προγραμματισμό και δεσμεύσεις της Δημοκρατίας έναντι της ΕΕ.».**

Συναφώς, με βάση τα προαναφερόμενα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εισηγείται όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μην εμμένει στην απόφασή της, αποδεχόμενη την αναπομπή.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης του αναπεμφθέντος νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών τόνισε ότι, όσον αφορά την ουσία του θέματος, η κυβέρνηση είχε ήδη προχωρήσει σε οριζόντια αποκοπή στους λογαριασμούς των οικιακών καταναλωτών μέσω της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Περαιτέρω, προχώρησε στη στήριξη ευάλωτων ομάδων μέσω μείωσης του ΦΠΑ με την προτροπή των δικαιούχων να ενταχθούν στο σχετικό πρόγραμμα, τονίζοντας ταυτόχρονα την ανάγκη κοστολόγησης των προτάσεων νόμου που κατατίθενται από μέρους της Βουλής, ώστε να μην εκτροχιάζεται η λογική της οικονομικής διαχείρισης, όπως αυτή ασκείται από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο των δεσμεύσεων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμμετοχή της χώρας στην ΕΕ και ειδικότερα από τη συμμετοχή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ).

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέλυσε ενώπιον της επιτροπής τα δύο σκέλη επί των οποίων βασίστηκε η ασκηθείσα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναπομπή, τα οποία εστιάζονται αφενός στην παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών από τη νομοθετική εξουσία και αφετέρου στην από την ψηφισθείσα νομοθεσία παραβίαση των υποχρεώσεων της Δημοκρατίας έναντι της ΕΕ. Περαιτέρω, τόνισε την ανάγκη διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την όποια μείωση υφιστάμενου συντελεστή ΦΠΑ, η οποία, εφόσον δεν απαντήσει αρνητικά σε σχετική πρόταση που υποβάλλεται ενώπιόν της, παρέχει με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα στα κράτη να προχωρούν με σχετικές εθνικές ρυθμίσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του αναπεμφθέντος νόμου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ήδη η συμφωνία την οποία έχουμε κάνει είναι ένας ομιλητής, ομιλήτρια από κάθε κόμμα, ξεκινώντας από τα μικρά κόμματα, οπότε αν ποιοι θέλουν, νοουμένου ότι κάποιος επιθυμεί να μιλήσει;

Κύριε Θεοπέμπτου, να ξεκινήσουμε από εσάς;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Καλημέρα σε όλους και χρόνια πολλά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χρόνια πολλά!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πρέπει να πω ότι είναι με μεγάλη απογοήτευση που έχουμε δει την αναπομπή, γιατί είναι πλέον αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι ο ηλεκτρισμός τζιαι το κόστος της ενέργειας γενικότερα είναι ακριβό. Ξέρουμε πάρα πολλά καλά από τες προειδοποιήσεις και τα μέτρα που προγραμματίζει να πάρει η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι το κόστος της ενέργειας για όσες χώρες δεν προλάβουν να οργανωθούν σωστά θα γίνει ακόμα μεγαλύτερο και όμως, αντί να δούμε εξαγγελίες για μέτρα ή οτιδήποτε άλλο το οποίο θα ήταν βοηθητικό τζιαι να μας κάμει

τουλάχιστον να μην ανησυχούμε τόσο πολλά για τον φτωχό τον κόσμο, είδαμε απλά μίαν αναπομπή.

Εγώ επιμένω, να σας πω την αλήθεια, ότι μια κυβέρνηση η οποία έσκει μίαν ευαισθησία εννά κάμει ορισμένα πράματα. Για παράδειγμα, ένα πράγμα το οποίο έν' πάρα πολλά άδικο, πάρα πολλά άδικο, οι παρίφες, επαναλαμβάνω πάρα πολλές φορές, αλλάξαμε τες παρίφες, αφαιρέσαμε το μη χαμηλό κόστος των πρώτων κιλοβατών κατανάλωσης ενέργειας το οποίο εβοηθούσε τον φτωχόν τον κόσμο τζαι μετά τζιείνους που εκαταναλώνναν πολλήν ενέργεια να τους τη βάλλεις ακριβή, γιατί εσπαταλούσαν ενέργεια ή εχρησιμοποιούσαν παραπάνω ενέργεια από ό,τι ήταν λογικό. Τούτο το κομμάτι το αφήκαμε πίσω. Έχουμε τζαι μεγάλο κόστος όσον αφορά τους θερμοσυσσωρευτές, κάτι το οποίο ξέρω ότι είχαν σκοπό μάλιστα να το μεγαλώσουν πιο πολλά το κόστος των θερμοσυσσωρευτών, παρ' όλο που έσκει τόσο πολλύν κόσμο που μείνσκει στα διαμερίσματα τζαι ζει τζαι ζεσταίνει το σπίτι του 'πού τούτο το κομμάτι.

Επιμένω την εξαγγελία των μέτρων τζαι μέτρα όπως για παράδειγμα το να βοηθήσεις τες φτωχές οικογένειες, τες ΑΠΕ, τούτα ούλλα τα μέτρα τα οποία κάμνουν όλες οι χώρες, μέτρα τα οποία έπρεπε να κάμνουμε τζαι εμείς εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Τούτον τουλάχιστον τον προγραμματισμό να μας καθησυχάσει δεν τον έχουμε δει. Είναι για τούτον τον λόγο που εμείς δε θα υποστηρίξουμε την αναπομπή, γιατί επιμένω, επαναλαμβάνω, πάρα πολλά. Ξέρω τες συζητήσεις τζαι τα σχόλια γιατί η Βουλή να μειώσει τον ΦΠΑ κτλ. Ε, όταν δεν κάμνει κάτι η κυβέρνηση, τι άλλο έχει μείνει στη Βουλή να κάμει 'πού το να πάρει τούτο το μέτρο; Γι' αυτό και εμείς επιμένουμε.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

Από τη ΔΗΠΑ ο κ. Τρυφωνίδης;

Για τρία λεπτά μάξιμουμ, κύριε Τρυφωνίδη μου.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Καλημέρα σας,

Εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων εύχομαι σε όλους χρόνια πολλά με υγεία και κάθε καλό και απελευθέρωση της πατρίδας μας να φέρει η νέα χρονιά!

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς, λειτουργώντας έγκαιρα και διαπιστώνοντας τη σοβαρή κατάσταση της ακρίβειας που καλπάζει τόσο στον τόπο μας, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη, είχαμε προτείνει τη μείωση του ΦΠΑ στην ηλεκτρική ενέργεια στο 5%, καθώς και επιπρόσθετα τη μείωση του ΦΠΑ στα τρόφιμα και φάρμακα από το 5% στο 0% για περίοδο έξι μηνών, τρεις διμηνίες. Γιατί τα προτείναμε αυτά; Γιατί διαπιστώναμε τον καλπασμό της ακρίβειας και τη δυσκολία που αντιμετωπίζουν τα κυπριακά νοικοκυριά και επιχειρήσεις αυτή την περίοδο.

Η πλειοψηφία της Βουλής είχε την άποψη να τεθεί ποσοστό 9% για τον ΦΠΑ και ψηφίσαμε και εμείς αυτή την πρόταση. Η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας δε μας βρίσκει σύμφωνους, παρ' όλο που μελετήσαμε τους λόγους που είναι στην αναπομπή είτε για εκτροχιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής είτε και άλλους νομικούς λόγους, που εξήγησε η εισαγγελία.

Θα επαναλάβουμε όπως και στην επιτροπή Οικονομικών κάποια σχόλια τα οποία θέλω να λάβουν σοβαρά υπόψη η κυβέρνηση και η Γενική Εισαγγελία, οι εκπρόσωποί της. Όταν είναι παραβίαση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι εξουσίες... παρεμβαίνει η νομοθετική εξουσία στην εκτελεστική εξουσία και όλα αυτά που μας εξήγησε. Δεν αμφιβάλλω για τους τυπικούς συνταγματικούς λόγους, όμως εδώ, επειδή πολλές φορές η Βουλή των Αντιπροσώπων έβαλε πλάτη για να στηρίξει την Κυπριακή Δημοκρατία και τα οικονομικά, όταν είναι σε τέτοιες περιπτώσεις να βοηθηθεί ο κυπριακός λαός, ευρίσκονται όλοι αυτοί οι αυστηρά τυπικά συνταγματικοί λόγοι, ε, θέλαμε τη Γενική Εισαγγελία να είναι αυστηρά σκεπτόμενη και σε όλα τα υπόλοιπα, όταν έρχεται εδώ και μας λέει την αυστηρή διάκριση των εξουσιών.

Ο εκτροχιασμός της δημοσιονομικής πολιτικής, και θα απευθυνθώ και στον κ. Αβέρωφ, τον πρόεδρο του κυβερνώντος κόμματος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ολοκληρώνω.

Μα, ποιος εκτροχιασμός, αγαπητοί φίλοι; Έχουμε πάρα πολλά κονδύλια στον προϋπολογισμό - περικόψαμε €30 εκατομ.- έχουμε πολλά άλλα περιπτώ ή ,αν θέλετε, μη πρωτίστως αναγκαία, άμα θέλαμε να κάνομεν αυτή τη βοήθεια στα νοικοκυριά και στες επιχειρήσεις, είτε λέγονται «κτίρια» είτε λέγονται άλλως πως «λειτουργικές δαπάνες» και ο προϋπολογισμός να μην εκτροχιαστεί. Δε θέλομεν να εκτροχιαστεί και να έχει πρόβλημα η πατρίδα μας, ο τόπος μας. Όμως, όταν θέλομεν να κάνομεν κάτι, το βρίσκομεν. Οι περικοπές που έχουν γίνει είναι περίξ των €30 εκατομ. και άλλα τόσα με τα δημόσια κτίρια, αγορές, μνημεία, λειτουργικές δαπάνες, πολλά εκατομμύρια. Άρα, άμαν ηθέλαμεν, αγαπητοί συνάδελφοι, μπορούσαμε να βρεθούν τα κονδύλια, για να δώσομεν αυτή την ανάσα στα κυπριακά νοικοκυριά και στες επιχειρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Τελειώνοντας, η Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων θα απορρίψει την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και σας καλώ να το ξανασκεφτείτε, και την κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα, γιατί επιβάλλεται να δώσομεν αυτή την ανάσα στα νοικοκυριά και στες επιχειρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυριάνθους.

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Χρόνια πολλά και καλή χρονιά, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χρόνια πολλά, καλή χρονιά!

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Ειλικρινά, πολλές φορές διερωτώμαστε κατά πόσον οι προτάσεις οι οποίες γίνονται από πλευράς του επιτελείου του υπουργείου Οικονομικών γύρω από τα ζητήματα τα οποία σήμερα εξετάζουμε πραγματικά έχουν το αναμενόμενο αποτέλεσμα.

Είναι γεγονός ότι στην αναπομπή που έχει σταλεί σήμερα αναφέρεται ότι υπάρχει μια απώλεια εσόδων, περίπου €75 εκατομ., ενώ με την πρόταση της κυβέρνησης, όπως είχε πάει στις Βρυξέλλες μέσα στον προηγούμενο Νιόβρη, αναφερόταν για μείωση των εσόδων από τον ΦΠΑ γύρω στα €7 εκατομ., λόγω της μείωσης του ρεύματος, της οικιακής διατίμησης της κατηγορίας 8 στο 5% και της κατηγορίας 1 και 2 στο 9%. Και διερωτώμαστε, όταν ο πληθωρισμός από πέρσι μέχρι φέτος έχει ξεπεράσει το 17% και κατά κύριο λόγο, λόγω της αύξησης των τιμών των καυσίμων, της ενέργειας, αυτό το ζήτημα έχει σταθμιστεί στην απώλεια εσόδων, στην αύξηση των εξόδων μάλλον που θα έχει το δημόσιο από την αύξηση αυτή του πληθωρισμού; Δηλαδή έχει γίνει στάθμιση ότι με τη μείωση του ΦΠΑ, όπως ήταν η πρόταση της Βουλής, θα εμειώνονταν σε κάποιο ποσοστό και ο πληθωρισμός, ώστε να αντισταθμίσει περισσότερο από €7 εκατομ. αυτή την απώλεια που θα έχουν τα δημόσια ταμεία; Λόγω αύξησης του τιμαρίθμου και συνεπακόλουθα αύξηση των μισθών του δημοσίου τομέα και των άλλων υπόλοιπων εξόδων.

Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι αυτά δεν έγιναν στον βαθμό που θα έπρεπε να ήταν, όταν βλέπουμε ότι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν λάβει αυτά τα μέτρα με τη μείωση ακριβώς του ΦΠΑ στο ηλεκτρικό, στα υπόλοιπα ζητήματα που αφορούν είτε φυσικό αέριο είτε άλλα καύσιμα. Θεωρούμε ότι είναι λανθασμένη η προσέγγιση από πλευράς της κυβέρνησης για αναπομπή. Περιμέναμε ότι όχι μόνο θα υιοθετούσε αυτή την πρόταση, αλλά την ίδια στιγμή, για να πιέσει τις τιμές καταναλωτή προς τα κάτω, θα έπρεπε να είχε αναλάβει πρωτοβουλίες και προς άλλες κατευθύνσεις.

Εμείς ως ΕΔΕΚ, κυρία Πρόεδρε, θα καταψηφίσουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Μυριάνθους.

Από το ΕΛΑΜ;

Ναι, κύριε Ιωάννου.

Μετά εσείς, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Καταρχάς, καλή χρονιά και χρόνια πολλά σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χρόνια πολλά!

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Ως ΕΛΑΜ είχαμε στηρίξει την πρόταση νόμου όπως είχε κατατεθεί και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο θα καταψηφίσουμε τη σημερινή αναπομπή.

Σημαντική διαφορά μας με την κυβερνητική πρόταση είναι η εξαίρεση των επιχειρήσεων. Η Κύπρος αυτή τη στιγμή βρίσκεται σ' ένα πάρα πολύ κρίσιμο σημείο. Ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού, λόγω των μέτρων που έχουν επιβληθεί εξαιτίας της υγειονομικής κρίσης, αντιμετωπίζει μείωση του κύκλου εργασιών του, που ξεπερνά το 50%. Να μην αναφερθούμε στους χώρους εστίασης, που η μείωση του κύκλου εργασιών ξεπερνά το 80% και 90% σε κάποιες περιπτώσεις.

Ακούμε το επιχείρημα πως οι εταιρείες έτσι κι αλλιώς θα λάβουν τον ΦΠΑ τους πίσω. Το πρόβλημα όμως οι συγκεκριμένες εταιρείες το αντιμετωπίζουν σήμερα και είναι σήμερα που χρειάζονται τη στήριξη από το κράτος. Αυτή τη στιγμή οι επιχειρήσεις το μόνο που εισπράττουν είναι λογαριασμοί και, αν αυτό συνεχίσει και για την επόμενη περίοδο, πολλές θα οδηγηθούν στο κλείσιμο. Μιλούμε για την οικονομική σταθερότητα του κράτους. Τι σημαίνει όμως κλείσιμο των επιχειρήσεων; Χιλιάδες εργαζόμενοι στην ανεργία, χιλιάδες καινούρια επιδόματα ανεργιακού, εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ τον μήνα, απώλεια εσόδων του κράτους τα οποία θα εισέπραττε απ' αυτούς τους εργαζομένους. Εκεί οδηγούνται τα πράγματα και η μείωση του ΦΠΑ δεν είναι η ολική λύση στο πρόβλημα, είναι όμως ένα μικρό λιθαράκι στην αντιμετώπισή του.

Μαζί με την υγειονομική κρίση που ζούμε σήμερα, η ακρίβια του ηλεκτρικού ρεύματος είναι μία από τις μεγαλύτερες πραγματικές ανάγκες που βιώνουν οι Κύπριοι πολίτες. Οι παραγωγικές επιχειρήσεις δεν μπορούν να περιμένουν ένα μαγικό ραβδί. Η πολιτεία πρέπει να χρησιμοποιήσει κάθε απαραίτητο μέσο, για να μειώσει τόσο σήμερα όσο και μελλοντικά το κόστος των λογαριασμών. Η ανάκαμψη της χώρας δεν περνά μόνο από τα ευρωπαϊκά κονδύλια για επενδύσεις, αλλά κυρίως από τις λύσεις σε υφιστάμενα ζητήματα. Σε αντίθετη περίπτωση οι επιχειρήσεις δεν πρόκειται να κάνουν Χριστούγεννα -όπως λέμε- αλλά Πάσχα, όχι όμως μέχρι την Ανάσταση, αλλά μέχρι τη Μεγάλη Παρασκευή!

Και, επειδή στην αναπομπή γίνεται αναφορά ότι η πρόταση νόμου παραβιάζει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εμείς θέλουμε να ξέρουμε ποιο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπει οι νόμιμοι πολίτες της Κύπρου να αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Ποιο δίκαιο της Ευρώπης δίνει το δικαίωμα στους Τουρκοκυπρίους να μην πληρώνουν ρεύμα σε περιοχές που οι Ελληνοκύπριοι το πληρώνουν; Ποιο άρθρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρεται στην υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας να παρέχει ηλεκτρισμό στους κατακτητές του, μετακυλώντας το κόστος στους πολίτες της; Όταν σταματήσουμε αυτές τις σπατάλες και αρχίσουμε να εισπράττουμε όσα μας χρωστούν, να είμαστε βέβαιοι πως οι προϋπολογισμοί όχι ισοσκελισμένοι, αλλά πλεονασματικοί θα είναι!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ιωάννου.

Η κ. Ερωτοκρίτου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Δε θα επιχειρηματολογήσω παραθέτοντας οικονομικά δεδομένα ή νομικές αναλύσεις. Αυτά είναι χιλιοειπωμένα! Ουδείς αμφισβητεί την οικονομική ορθότητα της πρότασης νόμου, που αρχικά κατατέθηκε από τον κ. Στεφάνου του ΑΚΕΛ και ακολούθως υιοθετήθηκε και από το Δημοκρατικό Κόμμα και από την ΕΔΕΚ και από τους Οικολόγους. Θα σχολιάσω την πολιτική υποκρισία που ζούμε τα τελευταία χρόνια στον τόπο μας! Αυτός ο λαός κλήθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καταβάλει κόστος μεγάλο. Γιατί; Επειδή δεν είχαμε επιλογή, επειδή ήταν επιταγή που ερχόταν από τις Βρυξέλλες και το πλήρωσε ο λαός μας. Κάποιοι

το 2018, όταν φόρτωναν δισεκατομμύρια χρέους σε αυτό τον λαό, όταν έκλεισαν τον συνεργατισμό, είχαν δημοσιονομικά περιθώρια και εκτόξευαν το χρέος το δημόσιο κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες. Τότε ήταν δημοσιονομικά υπεύθυνοι. Σήμερα, για να ελαφρύνουμε με πέντε, με δέκα, με είκοσι ευρώ τις τσέπες όχι των εκατομμυριούχων, αλλά των φτωχών και των μεσαίων, είμαστε δημοσιονομικά ανεύθυνοι και πολιτικά ανάληγοι κατά την κυβέρνηση.

Πραγματικά, διερωτώμαι, κυρία Πρόεδρε, πώς είναι δυνατό να ακούμε από την πλευρά της κυβέρνησης ότι άλλες χώρες δεν έχουν πάρει αυτό το μέτρο, δεν έχουν υιοθετήσει αυτό το μέτρο, όταν, εάν οι ίδιοι αποταθούν στα υπόλοιπα κράτη μέλη, θα δουν ότι άλλες χώρες ακριβώς αυτά τα μέτρα υιοθέτησαν. Στην Ισπανία μειώθηκε ο ΦΠΑ από 21% σε 10% οριζόντια για όλο τον κόσμο. Αλλά κατά τ' άλλα, η Κύπρος που ευημερεί, η Κύπρος των πλουσίων, η Κύπρος των μεγαλοεπιχειρηματιών θα είναι δημοσιονομικά ανεύθυνη και θα είναι οικονομικά αδύνατο να αντεπεξέλθει σε αυτή τη μείωση κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες για όσο χρόνο η τιμή των καυσίμων παραμένει στα ύψη διεθνώς.

Η αντιπολίτευση υιοθετεί και επιμένει σε ένα δημοσιονομικά υπεύθυνο και κοινωνικά ευαίσθητο μέτρο. Αυτός είναι ο φάρος και η πυξίδα η δική μας και δεν πρόκειται να υιοθετήσουμε είτε πολιτικές εντυπωσιασμού είτε ανάληγτες κοινωνικά πρακτικές.

Είναι σωστή η πρόταση νόμου, μπορεί να βοηθήσει μία κυβέρνηση να βοηθήσει τον κόσμο και τον λαό, εάν υπάρχει πολιτική βούληση. Η πολιτική βούληση, κυρία Πρόεδρε, που υπάρχει σήμερα δεν είναι για να βοηθήσουμε τον τόπο μας, είναι για να δημιουργήσουμε άλλου είδους εντυπώσεις.

Εμείς, αλλά και τα άλλα κόμματα με ειλικρίνεια, με διαφάνεια, βλέποντας τον κόσμο στα μάτια, επιμένουμε στην πρότασή μας. Επαναλαμβάνω ότι έτσι θα πολιτευόμαστε και στο μέλλον, με δημοσιονομική υπευθυνότητα, αλλά και με κοινωνική ευαισθησία.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα καταψηφίσει την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Ερωτοκρίτου.

Από το ΑΚΕΛ ο κ. Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Καλημέρα σε όλους, χρόνια πολλά σε όλους!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλημέρα, χρόνια πολλά!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Και προπαντός υγεία στην εποχή που διερχόμαστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πράγματι!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Αντισυνταγματικότητα δεν υπάρχει. Η ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου την 1η του Δεκέμβρη του 2009 αποφάνθηκε για παρόμοιο θέμα. Και διερωτώμαι γιατί η κυβέρνηση επανέρχεται. Άλλωστε, οι σημερινοί κυβερνώντες είχαν πρωταγωνιστήσει τότε, για να πάμε στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Δεύτερον, η μείωση συντελεστή ΦΠΑ για σκοπούς ενέργειας συστήνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να αντιμετωπιστεί αυτό το ράλι αύξησης των τιμών στην ενέργεια, πόσω μάλλον για την Κύπρο, που είναι πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα ζητήματα ενεργειακής φτώχειας.

Τρίτον, είναι πολιτική δέσμευση των κομμάτων -λέχθηκε από το βήμα της Βουλής, όταν κάναμε τη συζήτηση- ότι θα επανέλθουμε στον συντελεστή ΦΠΑ, όταν τελειώσει αυτή η κατάσταση με τη μεγάλη αύξηση των τιμών στον ηλεκτρισμό. Άρα, δεν μπορεί να κατηγορηθεί η αντιπολίτευση ότι είναι αδιάφορη και ανεύθυνη ως προς τα δημόσια οικονομικά. Αλλά θα πρέπει να πω ότι η κυβέρνηση του Συναγερμού, όταν έχουμε να κάνουμε με στήριξη τραπεζών, με στήριξη μεγάλων κεφαλαίων και μεγάλων συμφερόντων, δεν ασχολείται με τα δημόσια οικονομικά: τρέχει απλώς με τη μορφή του κατεπίγοντος, για να το κάνει. Τώρα που είναι για την κοινωνία και την οικονομία, για τον απλό τον κόσμο, εφευρίσκει διάφορες σοφιστείες, για να δικαιολογήσει τη δική της την αναληγσία, την αναισθησία για το τι βιώνει πραγματικά ο κόσμος!

Εάν ήμασταν ανεύθυνοι, θα συμφωνούσαμε με περαιτέρω μείωση του συντελεστή ΦΠΑ, που ξέρετε ότι

υπήρχε μια τέτοια πρόταση και δεν την ψηφίσαμε, γιατί είμαστε υπεύθυνοι. Θεωρούμε ότι με βάση τα δεδομένα που υπάρχουν σήμερα η μείωση μπορεί να απορροφηθεί από το κράτος. Εάν υπάρχει η αναγκαία πολιτική βούληση από την κυβέρνηση να το κάνει, αυτή η απώλεια εσόδων που θα έχει, που εν πάση περιπτώσει τα νούμερα που δίνει η κυβέρνηση είναι μεγαλύτερα απ' αυτά που πραγματικά είναι... Η κυβέρνηση λοιπόν θα έπρεπε να αξιοποιήσει την προθυμία της Βουλής να βοηθήσει τον κόσμο και να συστρατευτεί μαζί με τη Βουλή, αντί για ακόμα ένα θέμα, για μια ακόμη φορά, για πολλοστή φορά να βρίσκεται απέναντι.

Στη δική μας την αντίληψη η αναπομπή έχει να κάνει με την έκφραση μιας αδιαφορίας και αναισθησίας, όπως έχω πει, της κυβέρνησης σε σχέση με την κοινωνία και μάλιστα για ένα θέμα που η μεγαλύτερη ευθύνη για την αύξηση της τιμής του ηλεκτρισμού βρίσκεται στην ίδια την κυβέρνηση και την ανικανότητά της.

Θα πρέπει να ξέρει ο κόσμος ότι ένα μεγάλο μέρος των αυξήσεων το πληρώνουμε εξαιτίας των ρύπων που είμαστε υποχρεωμένοι να πληρώνουμε, γιατί η κυβέρνηση δεν έκανε αυτό που θα έπρεπε να κάνει χρόνια τώρα, να φέρει και φυσικό αέριο για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής, αλλά και να πετύχει μεγαλύτερη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα.

Άρα, αγαπητοί φίλοι του Συναγερμού και της κυβέρνησής σας, πρέπει να φροντίσετε να οχυρώσουμε μαζί τον κόσμο, για να καλύψουμε τη δική σας ευθύνη για ό,τι πληρώνει ο κόσμος σήμερα! Και δυστυχώς, δεν το κάνετε! Έρχεστε τώρα, έρχεται η κυβέρνησή σας να αναπέμψει τον νόμο.

Το ΑΚΕΛ θα καταψηφίσει την αναπομπή και θα καλέσει την κυβέρνηση του Συναγερμού επιτέλους να σκεφτεί τον κόσμο, να μη μείνουμε μόνο στη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ για τον ηλεκτρισμό, αλλά και με άλλα μέτρα να βοηθήσουμε τον κόσμο, τα νοικοκυριά και την οικονομία να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Στεφάνου.

Και από τον Δημοκρατικό Συναγερμό ο κ. Γεωργιάδης.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες, κύριοι συνάδελφοι,

Να ευχηθώ καλή χρονιά, κάθε καλό σε όλους και να πω ότι για το συγκεκριμένο ζήτημα διατηρούμε τις απόψεις μας. Δε συμφωνούμε με μειώσεις στη φορολογία του ηλεκτρικού ρεύματος χωρίς ημερομηνία λήξης, επ' αόριστον, και για όλους. Δε μας βρίσκουν σύμφωνους τέτοιες πολιτικές που δεν είναι στοχευμένες, τη στιγμή μάλιστα που η κυβέρνηση -σωστά πράττοντας- έχει ήδη προχωρήσει στη μείωση του συντελεστή στο 5% για τα ευάλωτα νοικοκυριά, στο 9% για όλα τα υπόλοιπα. Μειώσεις στοχευμένες και προσωρινές! Και είναι πρωτοφανές για ένα κόμμα -οι Οικολόγοι για παράδειγμα, ένα πράσινο κόμμα στην Ευρώπη- να εισηγείται, να φωνάζει για μείωση στη φορολογία του ρεύματος που παράγεται με μαζούτ! Συνεπώς, δε συμφωνούμε με τα πλείστα επιχειρήματα που έχουν ακουστεί.

Παρ' όλ' αυτά, δεν μπορούμε να στηρίξουμε την κυβερνητική αναπομπή. Δε μας βρίσκει σύμφωνους. Και δε μας βρίσκει σύμφωνους για δύο λόγους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Πρώτ' απ' όλα, είναι μια αναπομπή αχρείαστη, όπως έχει υποδειχθεί στην επιτροπή, όταν συζητείτο η πρόταση των κομμάτων, όπως αναφέρεται στο κείμενο της αναπομπής, όπως ακούστηκε προ ολίγου από την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας. Η εκτελεστική εξουσία δικαιούται με βάση τον νόμο να επαναφέρει αμέσως τον συντελεστή από το 9% στο 19%. Νόμιμα και αμέσως! Συνεπώς, καμία δημοσιονομική επίπτωση δε χρειάζεται να προκύψει, εάν η κυβέρνηση, η εκτελεστική εξουσία ενασκήσει το δικαίωμά της -που ο νόμος της παρέχει- να επαναφέρει με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου αύριο τον συντελεστή από το 9% στο 19%. Και γι' αυτό κατ' ακρίβεια πρόκειται -η πρωτοβουλία της πλειοψηφίας της Βουλής- για ένα πυροτέχνημα, μια πράξη που δεν έχει αντίκρισμα, να μειώνει τον συντελεστή και την ίδια ώρα να διατηρείται το δικαίωμα στην εκτελεστική εξουσία να το επαναφέρει στο 19%. Μηδενική λοιπόν δημοσιονομική επίπτωση!

Αλλά υπάρχει ένας σοβαρότερος λόγος που μας αναγκάζει αυτή τη φορά να έχουμε διαφωνία με την κυβέρνηση και να μην αποδεχόμαστε την κυβερνητική αναπομπή. Και αυτό αφορά τον ισχυρισμό ότι το νομοθετικό σώμα δε δικαιούται να μειώνει φορολογίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μπορεί να έχουμε διαφωνίες όσον αφορά την ενάσκηση της οικονομικής πολιτικής, μπορεί να αποτελεί θέση μας ότι πρέπει όλοι, είτε βρισκόμαστε στην κυβέρνηση είτε στην αντιπολίτευση, πολύ υπεύθυνα να

λαμβάνουμε αποφάσεις για τη φορολογική και την οικονομική πολιτική. Ε, δεν επιτρέπεται να θέλουμε τους φόρους να μειώνονται και την ίδια ώρα να θέλουμε τις δαπάνες να αυξάνονται! Δεν είναι υπεύθυνες συμπεριφορές αυτές! Αλλά αυτή τη συζήτηση με πολιτικά επιχειρήματα πρέπει να τη διεξαγάγουμε και όχι με ισχυρισμούς περί δήθεν αντισυνταγματικότητας, που ουσιαστικά αναιρούν τη βασική αρμοδιότητα κάθε κοινοβουλίου και να ανεβάζει και να μειώνει φόρους.

Διάβασα στο κείμενο της αναπομπής που η Νομική Υπηρεσία ετοίμασε ότι παραβιάζονται οι ευρωπαϊκοί κανόνες περί δημοσιονομικής διαχείρισης. Υπάρχει μήπως άλλο κοινοβούλιο στον ευρωπαϊκό χώρο ή αλλού που δεν έχει το δικαίωμα είτε να αυξάνει είτε να μειώνει τη φορολογία; Ή μήπως σε συστήματα διάκρισης εξουσιών, όπως είναι το σύστημα των Ηνωμένων Πολιτειών; Δεν έχει η Βουλή στις Ηνωμένες Πολιτείες το ίδιο δικαίωμα είτε να αυξάνει είτε να μειώνει τη φορολογία; Αν σωστά αντιλήφθηκα από τα όσα ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ ανέφερε για περαιτέρω μειώσεις στη φορολογία, εμείς είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε, είμαστε υπέρ των χαμηλών φορολογιών, με την απαραίτητη, με την αυτονόητη προϋπόθεση βέβαια ότι εξίσου συγκατατημένες πρέπει να παραμένουν και οι δημόσιες δαπάνες. Αυτή λοιπόν τη συζήτηση είμαστε έτοιμοι να την πραγματοποιήσουμε, είμαστε έτοιμοι να συμμετέχουμε σε μια υπεύθυνη κοινοβουλευτική διεργασία σε σχέση με τη φορολογική πολιτική.

Και όσα έλεγε ο Δημοκρατικός Συναγερμός το 2009, όταν πράγματι με δική μας πρωτοβουλία, του Δημοκρατικού Συναγερμού, είχε μειωθεί η φορολογία, τα λέμε και σήμερα. Και όσα έλεγε η τότε κυβέρνηση, κύριε Στεφάνου, και όσα εσείς, ως Κυβερνητικός Εκπρόσωπος τότε, λέγατε περί αντισυνταγματικότητας, νομίζω ότι δε θα τα επαναλάβετε και σήμερα, εάν αυτό το ζήτημα οδηγηθεί εκ νέου στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Γι' αυτούς τους λόγους λοιπόν, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χωρίς να αλλάζουμε καθόλου τη θέση μας επί της ουσίας του ζητήματος, αλλά για λόγους τάξης, για λόγους συνταγματικής ορθότητας και σεβασμού στο κυριαρχικό δικαίωμα κάθε κοινοβουλίου να καθορίζει τη φορολογική πολιτική του κράτους, δεν μπορούμε να υπερψηφίσουμε την κυβερνητική αναπομπή.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Γεωργιάδη.

Προχωράμε στην ψήφιση.

Ναι, κύριε Καρογιάν.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν είναι επί της ουσίας. Απλώς, αν μου επιτρέπετε, εσείς και οι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαδικαστικό εννοείτε;

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Ναι, ουσιαστικά είναι μία επισήμανση σε αυτά που έχει πει ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, διότι προφανώς αγγίζει τη δική μας παράταξη. Απλώς, ήθελα να υπενθυμίσω ότι εμείς δε λειτουργούμε με έναν ανεύθυνο τρόπο. Όταν είχαμε υποβάλει την πρότασή μας τότε, μετά από κάποιες μέρες το ECOFIN είχε αποφασίσει ότι είναι ελεύθερες οι κυβερνήσεις, έχουν τη διακριτική ευχέρεια να κινούνται, ακόμη και να επιβάλουν μηδενικούς συντελεστές και σε τρόφιμα και σε προϊόντα πρώτης ανάγκης. Απλώς, είναι μια επισήμανση, διότι έχει να κάνει με την υπευθυνότητα της παράταξής μας και όχι με την ανευθυνότητα και τον λαϊκισμό. Αυτό, μια μικρή διόρθωση, τίποτα περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ευχαριστώ, κύριε Καρογιάν.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΡΟΓΙΑΝ:

Επί της ουσίας δεν αλλάζει η θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά ανοίγετε τη συζήτηση. Άρα, καθηκόντως θα δώσω βεβαίως τον λόγο και...

Θέλετε, κύριε Νεοφύτου, εσείς;

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

Ναι, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εγώ δεν υπονόησα τη ΔΗΠΑ και κακώς η ΔΗΠΑ σηκώθηκε να θέσει το θέμα. Απλώς, μπροστά στο ζήτημα που προσπαθεί η κυβέρνηση να κάνει, ότι, ξέρετε, θα ανατρέψουμε τα δημόσια οικονομικά και ότι λίγο πολύ αφήνει το υπονοούμενο ότι δεν ενδιαφέρεται η αντιπολίτευση για τα δημόσια οικονομικά, υπέδειξα το αυτονόητο. Είχαμε μπροστά μας πρόταση για μείωση στο 5%. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω -για να μην κάνουμε ξανά τη συζήτηση που κάναμε, όταν συζητούσαμε το θέμα- ότι με τη λογική που πήγαμε στο 9% θα μπορούσαμε να πηγαίναμε και στον μηδενικό συντελεστή, αλλά μετρήσαμε και τα κουκιά και είπαμε ότι είμαστε υπεύθυνα άτομα, είμαστε υπεύθυνες πολιτικές δυνάμεις έναντι της χώρας και κρίναμε ότι υπό τις παρούσες συνθήκες η μείωση στο 9% μπορεί να γίνει και να απορροφήσει το κράτος την απώλεια των εσόδων. Αυτό είχα πει. Τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο, αγαπητέ μου Μάριε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Στεφάνου.

Έληξε η συζήτηση, οπότεν πάμε στην ψηφοφορία.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ της αποδοχής της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα, σαράντα τρεις, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα, σαράντα τρεις.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους εναντίον, καμία ψήφο υπέρ και καμία αποχή, η αναπομπή απορρίπτεται*.

Εδώ τελειώσαμε με τις εργασίες της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 13 Ιανουαρίου 2022, με ημερήσια διάταξη που θα σας αποσταλεί.

[Στις 10 Ιανουαρίου κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της δωδέκατης συνεδρίας της Πρώτης Συνόδου

* Λόγω της πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της ολομέλειας εκτός του κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων στα πλαίσια της λήψης έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, δεν πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονική ψηφοφορία κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου:

Η Προέδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων ανακοινώνει στα αξιότιμα μέλη ότι η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της Βουλής για την Πέμπτη, 13 Ιανουαρίου 2022, στις 4.00 μ.μ., έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.190-2019).
2. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Προαγωγή, Διατμηματική Προαγωγή και Πρώτο Διορισμό και Προαγωγή στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος του 2019.
(Αρ. Φακ. 23.01.060.191-2019).
3. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.03.056.096-2019).
4. Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.195-2021).
5. Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.133-2021).
6. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.067-2020).
7. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικές Εξετάσεις και Ιατρική Περίθαλψη) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.061-2021).

Αποσύρονται

**Αποσύρονται και
Επανακατατίθενται**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Τα νέα μέτρα αντιμετώπισης του κορωνοϊού και οι επιπτώσεις αυτών στην οικονομία και την κοινωνία.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Χρίστου Χρίστου, προέδρου του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου).
(8.7.2021).
(Αρ. Φακ. 23.05.054.002-2021).
2. «Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και η επιτυχής αντιμετώπιση των αλληλένδετων κλιματικών και ψηφιακών προκλήσεων που έχει να αντιμετωπίσει η Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και η αποδοτική χρήση των οικονομικών πόρων.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Δημοκρατικής Παράταξης).
(16.9.2021).
(Αρ. Φακ. 23.05.054.003-2021).

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την υπομονή σας για ακόμη μία φορά.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 12.00 μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα (Πρόεδρος Βουλής)	Μαυρίδης Μάριος Νεοφύτου Αβέρωφ
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργιάδης Χάρης	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δημητρίου Δημήτρης	Σύκας Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Δαμιανού Άριστος	Νικολάου Μαρίνα
Καυκαλιάς Αντρέας	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Κέττηρος Νίκος	Στεφάνου Στέφανος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυπριανού Άντρος	Χριστόφιας Χρίστος
Κώστα Κώστας	Χριστοφίδης Χρίστος

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παντελίδης Χρύσης
Λεωνίδου Πανίκος	Σαββίδης Χρύσανθος
Μυλωνάς Παύλος	Σενέκης Χρίστος

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης	Χρίστου Χρίστος
-----------------	-----------------

ΚΣ ΕΔΕΚ

Αποστόλου Ανδρέας	Μυριάνθους Ηλίας
Ευσταθίου Κωστής	

ΔΗΠΑ

Γιακουμή Μιχάλης	Μουσιούπτας Μαρίνος
Καρογιάν Μάριος	Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Ατταλίδου Αλεξάνδρα	Παπαδούρης Σταύρος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά της Προέδρου της Βουλής στον θάνατο του αρχαιολόγου καθηγητή και ιδρυτή της Ερευνητικής Μονάδας Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου Βάσου Καραγιώργη και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.
2. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2021», αγορεύσεις και συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Αλέκος Τρυφωνίδης, Ηλίας Μυριάνθους, Σωτήρης Ιωάννου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Στέφανος Στεφάνου, Χάρης Γεωργιάδης, Μάριος Καρογιάν) και απόρριψη της αναπομπής.

Τιμή: €3,50